

An Analysis of Problems Found in Thai-Japanese Translation:

A Case Study of Texts Translated by Thai Students

Majoring in Japanese Language

การวิเคราะห์ปัญหาที่พบในการแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่น:

กรณีศึกษาบทแปลของผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชาวไทย

Tanapat Sontirak

ธนภัศ สอนธิรักษ์

Faculty of Humanities, Kasetsart University, Thailand

Corresponding Author

e-mail: tanapat.son@ku.th

Received 16-12-2021

Revised 05-06-2022

Accepted 05-06-2022

Abstract

This article aims to analyze problems found in Thai–Japanese translation through texts translated by Thai students majoring in Japanese language, and to provide suggestions for Thai–Japanese translation courses. In this research, the target group was asked to translate short Thai articles into Japanese. After analyzing 76 pieces of translated texts, 719 errors were found. The top three types of errors were vocabulary-related (61.19%), grammar-related (36.02%), and sentence-level-related (1.40%) respectively. The first three most common issues were vocabulary-related, which were the misspelling of words or using wrong Chinese characters (20.72%); unnatural use of vocabulary (19.05%); and using words that convey different meanings from the source texts (13.91%). The next three most common issues were grammar-related, which were misuse of particles (11.54%); not using or the misuse of tenses and aspects (8.21%); and inappropriate sentence endings (4.45%). Based on these results, a guideline for conducting Thai–Japanese translation courses can be suggested as follows: the teacher should emphasize the differences between Thai language and Japanese language regarding choice of words, and the importance of checking the meanings and the usage of vocabulary. Furthermore, the teacher should illustrate the common problems of translating Thai into Japanese, so that students can initially recognize those problems.

Keywords: problems found in translation, Thai–Japanese translation, translated texts, Thai students majoring in Japanese language

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาที่พบในการแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่นผ่านบทแปลของผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชาวไทย และเพื่อเสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนการสอนด้านการแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่น งานวิจัยให้กลุ่มเป้าหมายทำแบบทดสอบการแปลบทความขนาดสั้นภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่น จากการ

วิเคราะห์พบแปลจำนวน 76 ชิ้น พบปัญหาจำนวน 719 ตัวอย่าง โดยปัญหาที่พบมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ ปัญหาด้านคำศัพท์ (ร้อยละ 61.19) ปัญหาด้านไวยากรณ์ (ร้อยละ 36.02) และปัญหาระดับประโยค (ร้อยละ 1.40) ตามลำดับ หัวข้อปัญหาที่พบมากที่สุด 3 อันดับแรกเป็นปัญหาด้านคำศัพท์ทั้งหมด ได้แก่ การเขียนคำศัพท์หรือตัวอักษรคันจิผิด (ร้อยละ 20.72) การใช้คำศัพท์ไม่เป็นธรรมชาติ (ร้อยละ 19.05) และการใช้คำศัพท์ที่สื่อความหมายผิดเพี้ยนจากต้นฉบับ (ร้อยละ 13.91) ในขณะที่หัวข้อปัญหาที่พบมากที่สุด 3 อันดับต่อมาเป็นปัญหาด้านไวยากรณ์ ได้แก่ การใช้คำช่วยผิด (ร้อยละ 11.54) การไม่ใช้กาลและการณลักษณะหรือใช้ผิด (ร้อยละ 8.21) และการลงท้ายประโยคไม่เหมาะสม (ร้อยละ 4.45) เมื่อพิจารณาจากผลการวิจัย สามารถเสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนการสอนด้านการแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่นได้ว่า ผู้สอนควรเน้นย้ำให้ผู้เรียนตระหนักถึงความแตกต่างในการเลือกใช้คำศัพท์ระหว่างภาษาไทยกับภาษาญี่ปุ่น ตลอดจนความสำคัญของการตรวจสอบความหมายและวิธีการใช้คำศัพท์ นอกจากนี้ ผู้สอนควรแสดงให้เห็นถึงจุดที่มักเป็นปัญหาในการแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสังเกตปัญหาเหล่านั้นด้วยตนเองในเบื้องต้น

คำสำคัญ: ปัญหาที่พบในการแปล การแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่น บทแปล ผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชาวไทย

บทนำ

การแปลเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญในการทำงานของบัณฑิตวิชาเอกภาษาญี่ปุ่น มีงานวิจัยที่บ่งชี้ว่า นอกจากความสามารถด้านภาษาญี่ปุ่นเชิงธุรกิจแล้ว ผู้ประกอบการชาวญี่ปุ่นในประเทศไทยยังคาดหวังให้บัณฑิตจากสาขาวิชาญี่ปุ่นศึกษา มีความสามารถในการแปล (Damrongchai, 2013) ไม่เพียงแต่บัณฑิตเท่านั้น หากผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชาวไทยในหลักสูตรระดับอุดมศึกษาที่ไปฝึกงานในสถานประกอบการยังได้ทำหน้าที่เกี่ยวกับการแปลเช่นกัน (Juntaro & Sontirak, 2020)

อย่างไรก็ตาม ผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นกลุ่มข้างต้นได้ประเมินว่า การแปลเป็นปัญหาระดับ “มาก” ในระหว่างฝึกงาน ซึ่งนอกจากปัญหาในการแปลภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทยแล้ว ยังประสบปัญหาในการแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่น (Juntaro & Sontirak, 2020) ดังนั้น การศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการแปลของผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชาวไทยจึงจำเป็นต้องการนำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนด้านการแปล ตามที่ Fang (2021) ได้กล่าวว่า ในการเรียนการสอนด้านการแปลนั้น นอกจากผู้สอนจะต้องให้ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีพื้นฐานและเทคนิคการแปลแล้ว ยังต้องชี้แนะให้ผู้เรียนเห็นถึงแนวโน้มของการแปลผิดผ่านการวิเคราะห์การแปลผิดอีกด้วย

ที่ผ่านมาการศึกษามีเกี่ยวกับการแปลภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทยจำนวนมาก เช่น การแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติและคำบอกอาการหรือสภาพในหนังสือการ์ตูนและนวนิยาย (Tuptim, 2013) การแปลสำนวนแสดงวัฒนธรรมในจดหมายข่าวและหนังสือแปล (Chawengkijwanich, 2015) เทคนิคการแปลเอกสารธุรกิจ (Chawengkijwanich, 2017a) การแปลอนุภาคยไวยากรณ์ (Chawengkijwanich, 2021) การแปลรูปภูมิกะทำไวยากรณ์ (Sontirak, 2021) ในขณะที่การศึกษาเกี่ยวกับการแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่นยังมีน้อย จากการสำรวจของผู้วิจัย พบเพียงงานวิจัยที่วิเคราะห์ข้อมูลจากการแปลบทละครเวที (Pholboon, 2018) แต่ยังไม่พบงานวิจัยที่วิเคราะห์ข้อมูลจากบทแปลที่เป็นบทความขนาดสั้น ซึ่งเป็นรูปแบบเอกสารที่พบมากในชีวิตประจำวันและในการทำงาน งานวิจัยนี้จึงจะเก็บข้อมูลด้วยแบบทดสอบการแปลบทความขนาดสั้นเพื่อวิเคราะห์ปัญหาที่พบในการแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่นผ่านบทแปลของผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชาวไทย และเสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนการสอนด้านการแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่นต่อไป

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการแปลของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย

ก่อนอื่นจะกล่าวถึงงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการแปลภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทยที่วิเคราะห์ข้อมูลจากบทแปลของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย แม้ทิศทางจากภาษาต้นทางสู่ภาษาปลายทางจะสลับกับในงานวิจัยนี้ แต่การศึกษางานวิจัยดังกล่าวจำเป็นต่อการพิจารณาปัญหาการแปลในภาพรวม

Chawengkijwanich (2017b) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการแปลภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทยในภาพรวมและสาเหตุของปัญหา โดยให้นักศึกษาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชั้นปีที่ 4 ขึ้นไปแปลต้นฉบับที่มีความหลากหลาย เช่น ข่าว จดหมาย สุนทรพจน์ นวนิยาย จากการวิเคราะห์พบปัญหาด้านการแปลคำศัพท์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.72 และพบปัญหาด้านการแปลโครงสร้างประโยคมากเป็นอันดับรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 18.26 ในขณะที่สาเหตุของปัญหา ได้แก่ ผู้แปลขาดความรอบคอบ คาดเดาโดยไม่ตรวจสอบ เข้าใจไม่ถูกต้อง ละเลยสำนวนแปล และไม่คำนึงถึงผู้อ่าน

ต่อมา Chawengkijwanich (2018) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการแปลภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทยในด้านคำศัพท์ พบว่านักศึกษาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นมีปัญหาเกี่ยวกับการทำความเข้าใจความหมาย ได้แก่ ไม่แปล แปลผิดด้วยความประมาท คาดเดาความหมายผิดพลาด เข้าใจความหมายไม่ถูกต้อง ขาดความรู้ในเรื่องนั้น ๆ และยังพบปัญหาเกี่ยวกับการถ่ายทอด ได้แก่ ไม่แปล สำนวนแปลยาก ใช้คำแปลที่มีความหมายผิดเพี้ยนจากต้นฉบับ ใช้คำแปลกำกวม ใช้สำนวนที่ไม่เป็นธรรมชาติ ขาดการอธิบายภูมิหลังอันจำเป็นต่อการทำความเข้าใจบทแปล

นอกจากนี้ Chawengkijwanich (2020) ยังได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการแปลภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทยในด้านโครงสร้างประโยค โดยพบปัญหาเกี่ยวกับการทำความเข้าใจความหมาย ได้แก่ ไม่แปล แปลความหมายไม่ถูกต้อง และยังพบปัญหาเกี่ยวกับการถ่ายทอด ได้แก่ ใช้โครงสร้างประโยคที่มีความหมายคลาดเคลื่อนจากต้นฉบับ ใช้โครงสร้างประโยคกำกวม ใช้โครงสร้างประโยคไม่เป็นธรรมชาติ ปรับเปลี่ยนชนิดของประโยคโดยไม่จำเป็น

สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับการแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่น จากการสำรวจของผู้วิจัย พบเพียงงานวิจัยของ Pholboon (2018) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับข้อผิดพลาดในการแปลบทละครเวทีภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่นของนักศึกษาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชั้นปีที่ 4 จากการวิเคราะห์พบว่าข้อผิดพลาดด้านความถูกต้องทางไวยากรณ์และเนื้อหา คิดเป็นร้อยละ 88.3 โดยพบข้อผิดพลาดเกี่ยวกับการแปลคำศัพท์และสำนวนผิดมากที่สุด ในขณะเดียวกัน ยังพบว่ามีข้อผิดพลาดด้านความเหมาะสมกับบริบททางการใช้เงินปฏิบัติศาสตร์และปริจเฉท คิดเป็นร้อยละ 11.7

2. งานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการเขียนภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย

ในการแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่น ผู้แปลจำเป็นต้องใช้ทักษะการเขียนภาษาญี่ปุ่นเพื่อถ่ายทอดเนื้อหาในบทแปล การศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการเขียนภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยจึงมีความสำคัญต่อการวิเคราะห์ปัญหาที่พบในบทแปล

Youyen et al. (2002) ได้ศึกษาเกี่ยวกับข้อผิดพลาดที่พบในเรียงความภาษาญี่ปุ่นระดับกลางของนักศึกษาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชั้นปีที่ 2 พบว่าสาเหตุของข้อผิดพลาดมี 3 ประเภท ประเภทที่ 1 คือ ไวยากรณ์ เช่น การอนุমানจากโครงสร้างภาษาญี่ปุ่นไปใช้กับอีกโครงสร้างหนึ่งซึ่งไม่สามารถใช้ได้ ประเภทที่ 2 คือ คำศัพท์ เช่น การสับสนคำศัพท์ในภาษาไทยกับคำศัพท์ในภาษาญี่ปุ่น ประเภทที่ 3 คือ อิทธิพลของภาษาแม่ เช่น การอิงกับภาษาไทยโดยไม่สามารถคิดและเขียนโดยตรงด้วยภาษาญี่ปุ่น

Naranong (2006) ได้ศึกษาเกี่ยวกับข้อผิดพลาดที่พบในเรียงความภาษาญี่ปุ่นระดับสูงของนักศึกษาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชั้นปีที่ 4 จากมหาวิทยาลัย 5 แห่ง พบว่ามีข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.92 โดยข้อผิดพลาดเกี่ยวกับคำช่วยเป็นปัญหาหลักของนักศึกษาในทุกมหาวิทยาลัย และมีข้อผิดพลาดด้านคำศัพท์มากเป็นอันดับรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 14.2

Neancharoensuk (2008) ได้ศึกษาเกี่ยวกับข้อผิดพลาดที่พบในประโยคของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่เรียนภาษาญี่ปุ่นระดับสูง พบว่าข้อผิดพลาดส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้แล้วทั้งในระดับต้นและระดับกลาง โดยมีข้อผิดพลาดเกี่ยวกับคำศัพท์และสำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.1 และมีข้อผิดพลาดเกี่ยวกับคำช่วยมากเป็นอันดับรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 25.9

Methapisit (2011) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้คำศัพท์ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นระดับต้นและระดับกลาง โดยพบข้อผิดพลาดจำนวน 1,263 ตัวอย่าง ซึ่งมีทั้งข้อผิดพลาดเกี่ยวกับภาษาสุภาพ สำนวนให้-ได้รับ สำนวนแสดงการเปลี่ยนแปลง คำศัพท์และสำนวน สำนวนแสดงความรู้สึก โครงสร้างประโยค คำช่วย มุมมอง โดยข้อผิดพลาดเกี่ยวกับคำศัพท์และสำนวนมีมากถึง 651 ตัวอย่าง

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น พบว่าที่ผ่านมามีงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการแปลภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทยของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยในหลากหลายด้าน แต่งานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนกลุ่มดังกล่าวยังมีน้อย อีกทั้งไม่พบงานวิจัยที่วิเคราะห์ข้อมูลจากบทแปลในรูปแบบของบทความขนาดสั้น นอกจากนี้ งานวิจัยก่อนหน้านี้เกี่ยวกับปัญหาการเขียนภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยยังแสดงให้เห็นว่าการใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ยังคงเป็นปัญหาหลักสำหรับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นระดับสูง งานวิจัยนี้จึงจะมุ่งเน้นที่การศึกษาเกี่ยวกับปัญหาที่พบในการแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่นผ่านบทแปลของผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชาวไทย โดยวิเคราะห์ปัญหาอย่างครอบคลุมทั้งด้านการแปลและด้านการเขียนภาษาญี่ปุ่น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาที่พบในการแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่นผ่านบทแปลของผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชาวไทย
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนการสอนด้านการแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือ นักศึกษาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชาวไทยชั้นปีที่ 4 ขึ้นไปจำนวน 38 คน¹ โดยทุกคนได้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการแปลภาษาญี่ปุ่นในปีการศึกษา 2563 และได้เรียนรู้ทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับการแปลและกระบวนการแปลแล้ว นอกจากนี้ กลุ่มเป้าหมายได้ฟังคำชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดของการวิจัย กระบวนการเก็บข้อมูล และได้แสดงความยินยอมเข้าร่วมการวิจัยแล้ว²

2. การเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลภายในชั้นเรียนจำนวน 2 ครั้งในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2563 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบการแปลบทความขนาดสั้นภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่นจำนวน 2 เรื่อง ประกอบด้วยเนื้อหาต้นฉบับภาษาไทย เรื่อง “สะชิมิ: ปลาดิบ” จำนวน 507 ตัวอักษรจากหนังสือ “วัฒนธรรมญี่ปุ่น” (Experiencing Japanese culture) และ

¹ ก่อนลงทะเบียนเรียนรายวิชาการแปลภาษาญี่ปุ่น นักศึกษาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชาวไทยกลุ่มนี้ได้ลงทะเบียนเรียนและมีผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ของรายวิชาพื้นฐาน ได้แก่ รายวิชาไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่น ซึ่งจัดการเรียนการสอนโดยใช้ตำราเรียนที่มีเนื้อหาครอบคลุมหัวข้อไวยากรณ์ระดับ N2 ของการสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่น (Japanese-Language Proficiency Test)

² งานวิจัยนี้ได้รับหนังสือรับรองการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยแบบยกเว้น จากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (COE No. COE63/203)

เนื้อหาต้นฉบับภาษาไทยเรื่อง “งานเทศกาลในญี่ปุ่น” จำนวน 584 ตัวอักษรจากหนังสือ “กระจกส่องญี่ปุ่น” (Japan as it is) เหตุผลเป็นเพราะเนื้อหาเหล่านี้มาจากหนังสือแปลในรูปแบบหนังสือสองภาษา จึงทำให้มีเนื้อหาภาษาญี่ปุ่นที่ปรากฏในหนังสือต้นฉบับสำหรับใช้พิจารณาประกอบการวิเคราะห์ นอกจากนี้ เนื้อหาที่เลือกยังเกี่ยวข้องกับสังคมและวัฒนธรรมญี่ปุ่น ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาแล้วว่า กลุ่มเป้าหมายมีความรู้พื้นฐานเพียงพอต่อการอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาต้นฉบับภาษาไทย

สำหรับการเก็บข้อมูลครั้งที่ 1 ลำดับแรกผู้วิจัยได้แจกแบบทดสอบการแปลบทความขนาดสั้นภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่นเรื่อง “สะชิมิ: ปลาดิบ” ให้กับกลุ่มเป้าหมายทั้ง 38 คน จากนั้นจึงชี้แจงว่าภายในกำหนดเวลา 90 นาทีต่อไปนี้ ขอให้ท่านทำความเข้าใจเนื้อหาต้นฉบับภาษาไทย และเขียนบทแปลของเนื้อหาดังกล่าวเป็นภาษาญี่ปุ่นด้วยลายมือของตนเองโดยลงท้ายประโยคด้วยรูปธรรมดา ทั้งนี้ เนื่องจากผู้วิจัยต้องการให้กลุ่มเป้าหมายจดจ่อกับการถ่ายทอดเนื้อหาเป็นหลัก จึงอนุญาตให้ใช้ตัวอักษรคันจิในการเขียนหรือไม่ก็ได้ อีกทั้งอนุญาตให้สืบค้นคำศัพท์ด้วยพจนานุกรมได้ทั้งแบบรูปเล่ม เว็บไซต์และแอปพลิเคชัน แต่ไม่อนุญาตให้ซักถามผู้สอนและกลุ่มเป้าหมายด้วยกัน

เมื่อเว้นระยะจากการเก็บข้อมูลครั้งที่ 1 เป็นเวลา 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลครั้งที่ 2 ด้วยแบบทดสอบการแปลบทความขนาดสั้นภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่นเรื่อง “งานเทศกาลในญี่ปุ่น” ซึ่งขั้นตอนและคำชี้แจงในการทำแบบทดสอบการแปลเหมือนกับการเก็บข้อมูลครั้งที่ 1

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลซึ่งเป็นบทแปลของกลุ่มเป้าหมายจำนวน 76 ชิ้นที่ได้จากแบบทดสอบการแปลทั้ง 2 ครั้งมากำหนดจุดที่เป็นปัญหา โดยลำดับแรกผู้วิจัยได้ขอให้ผู้สอนชาวญี่ปุ่นจำนวน 1 คนซึ่งรับผิดชอบรายวิชาการเขียนภาษาญี่ปุ่นในหลักสูตรระดับอุดมศึกษาเป็นผู้ตรวจสอบบทแปลโดยระบุจุดที่เป็นปัญหาและเสนอตัวอย่างการปรับแก้ลำดับถัดมาผู้วิจัยได้ตรวจสอบบทแปลอีกครั้ง โดยพิจารณาประกอบกับบทแปลที่ปรับแก้โดยผู้สอนชาวญี่ปุ่น ร่วมกับเนื้อหาภาษาญี่ปุ่นที่ปรากฏในหนังสือต้นฉบับเพื่อกำหนดจุดที่เป็นปัญหาทั้งหมดในขั้นตอนสุดท้าย จากนั้นจึงนำปัญหามาจำแนกประเภทเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละ

ผู้วิจัยได้แบ่งประเภทปัญหาเป็น 5 ประเภทและแสดงหัวข้อปัญหาเกี่ยวกับการแปลของผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชาวไทยโดยอ้างอิงจากงานวิจัยของ Chawengkijwanich (2017b) ทั้งนี้ เนื่องจากการเขียนภาษาญี่ปุ่นที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรมชาติย่อมส่งผลต่อการสื่อความหมายในบทแปล ผู้วิจัยจึงได้เพิ่มหัวข้อปัญหาเกี่ยวกับการเขียนภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชาวไทยโดยอ้างอิงจากงานวิจัยของ Naranong (2006) กรณีพบปัญหาที่ไม่สามารถจำแนกตามหัวข้อปัญหาของงานวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยจะรวบรวมปัญหาลักษณะเดียวกันเพื่อจัดกลุ่มเป็นหัวข้อปัญหาใหม่ต่อไป

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ปัญหาที่พบในบทแปล

จากการวิเคราะห์บทแปลของกลุ่มเป้าหมายจำนวน 76 ชิ้น พบปัญหาจำนวน 719 ตัวอย่าง โดยสามารถจำแนกตามประเภทปัญหาได้ดังตารางที่ 1

Table 1 ปัญหาที่พบในบทแปล จำแนกตามประเภทปัญหา

	จำนวน (ตัวอย่าง)	ร้อยละ
ปัญหาด้านคำศัพท์	440	61.19
ปัญหาด้านไวยากรณ์	259	36.02
ปัญหาระดับประโยค	10	1.40
ปัญหาระดับข้อความ	6	0.83
ปัญหาอื่น ๆ	4	0.56
รวม	719	100.00

ปัญหาที่พบมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ ปัญหาด้านคำศัพท์ (ร้อยละ 61.19) ปัญหาด้านไวยากรณ์ (ร้อยละ 36.02) และปัญหาระดับประโยค (ร้อยละ 1.40) ตามลำดับ โดยปัญหาด้านคำศัพท์และปัญหาด้านไวยากรณ์มีสัดส่วนรวมกันมากถึงร้อยละ 97.21 ของปัญหาที่พบทั้งหมด ลำดับถัดไปจะเป็นการแสดงตัวอย่างจากบทแปลโดยจำแนกตามประเภทปัญหา และในแต่ละประเภทปัญหาจะเรียงลำดับจากหัวข้อปัญหาที่พบจำนวนตัวอย่างมากที่สุดไปน้อยที่สุดตามลำดับ

2. ปัญหาด้านคำศัพท์

ปัญหาด้านคำศัพท์พบจำนวน 440 ตัวอย่าง แบ่งเป็น 7 หัวข้อปัญหา ได้แก่ การเขียนคำศัพท์หรือตัวอักษรคันจิผิด (ร้อยละ 20.72) การใช้คำศัพท์ไม่เป็นธรรมชาติ (ร้อยละ 19.05) การใช้คำศัพท์ที่สื่อความหมายผิดเพี้ยนจากต้นฉบับ (ร้อยละ 13.91) การใช้คำศัพท์ที่ไม่มีในภาษาญี่ปุ่น (ร้อยละ 3.76) การไม่แปลคำศัพท์ (ร้อยละ 1.53) การใช้คำศัพท์ที่รูปแบบไม่สอดคล้องกัน (ร้อยละ 1.25) การใช้คำศัพท์ตกหล่น (ร้อยละ 0.97) ดังนี้

2.1 การเขียนคำศัพท์หรือตัวอักษรคันจิผิด 149 ตัวอย่าง (ร้อยละ 20.72)

- (1) คงจะไม่เกินจริงไปสักเท่าใดนัก ถ้าจะกล่าวว่ามิจานเทศกาลเกิดขึ้น ณ ที่ใดที่หนึ่งในประเทศญี่ปุ่นทุกวัน³

日本のどこが【→どこか】で毎日お祭りがあるといっても過言ではない。(18/2)

- (2) คงไม่มีประเทศไหนที่มีงานเทศกาลมากเท่าญี่ปุ่น

日本のように祭りが多い国は地【→他】にないと言えるだろう。(28/2)

- (3) นอกจากนั้นยังมีเทศกาลหน้าร้อนที่จัดขึ้นในเมือง เพื่อเป็นการขับไล่โรคภัยไข้เจ็บหรือ

วิญญาณที่ชั่วร้ายด้วย

それに、まちでの夏祭りはしっかん、悪霊を追い払う【→追い払う】ため行われる。(17/2)

เนื่องจากการทำแบบทดสอบการแปลครั้งนี้กำหนดให้กลุ่มเป้าหมายเขียนบทแปลเป็นภาษาญี่ปุ่นด้วยลายมือของตนเอง จึงพบปัญหาการเขียนคำศัพท์ผิด เช่น ใส่เครื่องหมาย 「」 โดยไม่จำเป็นตามที่แสดงใน (1) รวมถึงการไม่ใส่เครื่องหมายดังกล่าว เช่น เขียน 「さまざま」 เป็น 「さまたま」 และเขียน 「もとづく」 เป็น 「もとつく」

³ ผู้วิจัยจะแสดงเนื้อหาต้นฉบับภาษาไทย ตามด้วยตัวอย่างจากบทแปลของกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้สัญลักษณ์ดังนี้

— คือจุดที่เป็นปัญหา 【→】 คือตัวอย่างการปรับแก้ ตัวอักษรที่มีเส้นขีดทับคือจุดที่ควรตัดออกเพื่อปรับแก้ (略) คือจุดที่มีการละประโยคบางส่วน นอกจากนี้ ห้ายตัวอย่างจะมีตัวเลขในรูปแบบ (xx/y) โดย xx คือรหัสประจำตัวกลุ่มเป้าหมาย และ y คือเรื่องของเนื้อหาต้นฉบับภาษาไทย (1 หมายถึงเรื่อง “สะชิมิ: ปลาดิบ” และ 2 หมายถึงเรื่อง “งานเทศกาลในญี่ปุ่น”) อนึ่ง กรณีที่ในตัวอย่างเดียวกันมีจุดที่เป็นปัญหาอื่นปรากฏร่วมด้วย ผู้วิจัยจะแสดงเฉพาะจุดที่เป็นปัญหาที่กำลังวิเคราะห์เท่านั้น

การเขียนคำศัพท์ตัวอักษรคะตะกะนะผิด เช่น เขียน เป็น 「チーフ」 และเขียน 「ポイント」 เป็น 「ポイト」 การเขียนตัวอักษรโอะคุริงะนะผิด เช่น เขียน 「食べる」 เป็น 「食る」 และเขียน 「作る」 เป็น 「作くる」 ในขณะเดียวกัน นอกจากการเขียนตัวอักษรคันจิผิดเช่นใน (2) และ (3) แล้ว ยังพบตัวอย่างอื่น ๆ เช่น เขียน 「現在」 เป็น 「現左」 และเขียน 「植物」 เป็น 「直物」

2.2 การใช้คำศัพท์ที่ไม่เป็นธรรมชาติ 137 ตัวอย่าง (ร้อยละ 19.05)

(4) มีวิธีการปรุงปลาอยู่หลายวิธี

魚の作り方【→調理方法】がたくさんある。(23/1)

(5) คงจะไม่เกินจริงไปสักเท่าใดนัก ถ้าจะกล่าวว่ามีงานเทศกาลเกิดขึ้น ณ ที่ใดที่หนึ่งใน

ประเทศญี่ปุ่นทุกวัน

毎日、日本のどこかでお祭りが発生している【→行われている】と言っても、過言ではないであろう。(33/2)

(6) (เนื้อหาต้นฉบับภาษาไทยเหมือน (5))

毎日日本のどこかでお祭りが行われていると言えば、現実をすぎない【→言いすぎではない】かもしれない。(12/2)

การเทียบเคียงความหมายโดยกว้างของคำศัพท์ภาษาไทยกับภาษาญี่ปุ่นนั้น อาจทำได้หากพิจารณาเฉพาะความหมายของคำศัพท์ที่ปรากฏเดี่ยว ๆ เช่น เทียบเคียง “วิธีการปรุง (อาหาร)” กับ 「作り方」 และเทียบเคียง “เกิดขึ้น” กับ 「発生する」 อย่างไรก็ตาม หากนำคำศัพท์ที่เทียบเคียงความหมายโดยกว้างแบบตรงตัวมาใช้ในบทแปล โดยไม่คำนึงถึงคำศัพท์อื่นที่ปรากฏร่วมด้วย ก็อาจนำไปสู่การใช้คำศัพท์ที่ไม่เป็นธรรมชาติเช่นใน (4) และ (5) รวมถึงการใช้สำนวนที่ไม่เป็นธรรมชาติ เช่นใน (6) ที่แปล “ไม่เกินจริง” เป็น 「現実をすぎない」 ซึ่งในภาษาญี่ปุ่นไม่มีสำนวนดังกล่าว

2.3 การใช้คำศัพท์ที่สื่อความหมายผิดเพี้ยนจากต้นฉบับ 100 ตัวอย่าง (ร้อยละ 13.91)

(7) เนื่องจากประเทศญี่ปุ่นล้อมรอบด้วยทะเล จึงอุดมไปด้วยปลาสดมากมายหลายชนิด

日本は海に囲まれているので、新鮮な魚介類【→魚】が豊富である。(33/1)

(8) นอกจากนั้นยังมีเทศกาลหน้าร้อนที่จัดขึ้นในเมือง เพื่อเป็นการขับไล่โรคภัยไข้เจ็บหรือ

วิญญาณที่ชั่วร้ายด้วย

それに、病気や悪霊を追い払うために、都内【→都市】でおこなわれた夏祭もある。(8/2)

(9) มีวิธีการปรุงปลาอยู่หลายวิธี เช่น แบบดิบ ย่าง ต้ม ทอดหรือหนึ่ง

生で食べる、焼く、煮る、あげる、蒸すなど、様々な味付け方【→調理方法】があるが、(略)。(12/1)

เมื่อพิจารณาจากตัวอย่างของการใช้คำศัพท์ที่สื่อความหมายผิดเพี้ยน พบว่ามีทั้งการแปลด้วยคำศัพท์ที่มีความหมายกว้างกว่าที่ต้องการสื่อ เช่นใน (7) ที่แปล “ปลา” เป็น 「魚介類」 ซึ่งมีความหมายครอบคลุมถึงสัตว์น้ำชนิดอื่น การแปลด้วยคำศัพท์ที่มีความหมายแคบกว่าที่ต้องการสื่อ เช่นใน (8) ที่แปล “ในเมือง” เป็น 「都内」 ซึ่งมีความหมายชี้เฉพาะถึงภายในกรุงโตเกียว ตลอดจน (9) ที่แปล “วิธีการปรุง” เป็น 「味付け方」 ซึ่งทำให้ความหมายผิดเพี้ยนจากการประกอบอาหารเป็นการปรุงรสชาติอาหาร ยิ่งไปกว่านั้น ยังพบตัวอย่างที่แปล “สมัยโบราณ” อย่างเจาะจงเป็น 「江戸時代」 ซึ่งทำให้ข้อมูลในบทแปลบิดเบือนจากต้นฉบับภาษาไทยอย่างมาก

2.4 การใช้คำศัพท์ที่ไม่มีในภาษาญี่ปุ่น 27 ตัวอย่าง (ร้อยละ 3.76)

(10) เนื่องจากประเทศญี่ปุ่นล้อมรอบด้วยทะเล จึงอุดมไปด้วยปลาสดมากมายหลายชนิด

日本は海に囲まれているので、新鮮な魚介類が豊富する【→に恵まれている】のだ。(8/1)

(11) เซ็น แบบดิบ ย่าง ต้ม ทอดหรือหนึ่ง

例えば、刺身する【→生で食べる】、焼く、煮る、揚げる、蒸すなど。(9/1)

หัวข้อปัญหานี้เกี่ยวข้องกับการสร้างคำศัพท์ขึ้นใหม่ เช่น เดิมคำกริยา 「する」 ไว้หลังคำคุณศัพท์ใน (10) หรือหลังคำนามใน (11) ทั้งที่คำคุณศัพท์และคำนามดังกล่าวไม่สามารถเปลี่ยนเป็นคำกริยาได้ นอกจากนี้ ยังพบคำศัพท์ที่ไม่มีในภาษาญี่ปุ่นอย่าง 「重要する」 「中心する」 ซึ่งเกิดจากการสร้างคำศัพท์ในลักษณะเดียวกันนั้นหมายความว่า แม้กลุ่มเป้าหมายจะสามารถเลือกคำศัพท์ที่เป็นตัวอักษรคันจิได้ตรงตามความหมายที่ต้องการสื่อ แต่เมื่อนำมาใช้โดยไม่คำนึงถึงชนิดของคำ ก็จะกลายเป็นการสร้างคำศัพท์ใหม่ซึ่งทำให้เกิดปัญหาในบทแปลตามมา

2.5 การไม่แปลคำศัพท์ 11 ตัวอย่าง (ร้อยละ 1.53)

(12) มีวิธีการปรุงปลาอยู่หลายวิธี เช่น แบบดิบ ย่าง ต้ม ทอดหรือหนึ่ง

刺身や焼くこと、煮ること【→焼く、煮る、揚げる、蒸す】などの魚を調理する方法がたくさんある。(30/1)

(13) นอกจากนั้นยังมีเทศกาลหน้าร้อนที่จัดขึ้นในเมือง เพื่อเป็นการขับไล่โรคภัยไข้เจ็บหรือ

วิญญาณที่ชั่วร้ายด้วย

それに、夏になると、わるいこと【→悪霊、疫病】をはらうために町でおまつりも行う。(21/2)

ในตัวอย่างจากบทแปล พบทั้งการไม่แปลคำศัพท์บางคำ เช่นใน (12) ที่ไม่แปล “ทอดหรือหนึ่ง” และการไม่แปลคำศัพท์ที่เป็นรายละเอียด แต่เลือกใช้คำศัพท์ที่มีความหมายกว้างแทน เช่นใน (13) ที่แปล “โรคภัยไข้เจ็บหรือวิญญาณที่ชั่วร้าย” เป็น 「わるいこと」 การไม่แปลคำศัพท์เช่นนี้ทำให้การถ่ายทอดเนื้อหาในบทแปลไม่สมบูรณ์ ส่งผลให้ผู้อ่านบทแปลไม่ได้รับข้อมูลที่ เป็นรายละเอียดอย่างเท่าเทียมกับผู้อ่านต้นฉบับ

2.6 การใช้คำศัพท์ที่รูปแบบไม่สอดคล้องกัน 9 ตัวอย่าง (ร้อยละ 1.25)

(14) มีวิธีการปรุงปลาอยู่หลายวิธี เช่น แบบดิบ ย่าง ต้ม ทอดหรือหนึ่ง

それらを調理するには、生で食べるや焼き【→生で食べる、焼く】、煮る、揚げる、蒸すなどといったいくつかの方法がある。(34/1)

หัวข้อปัญหานี้พบมากในกรณีของการยกตัวอย่าง โดยเกิดจากการที่กลุ่มเป้าหมายใช้คำศัพท์ที่รูปแบบไม่สอดคล้องกัน เช่น ชนิดของคำแตกต่างกัน ตามที่แสดงใน (14) จะเห็นว่าการยกตัวอย่างโดยใช้คำนาม 「焼き」 ประปรายร่วมกับคำกริยา 「煮る、揚げる、蒸す」 รูปแบบที่ไม่สอดคล้องกันเช่นนี้อาจส่งผลต่อการทำความเข้าใจเพียงเล็กน้อย แต่ก็ทำให้การอ่านบทแปลขาดความลื่นไหลได้

2.7 การใช้คำศัพท์ตกหล่น 7 ตัวอย่าง (ร้อยละ 0.97)

(15) สะสมิควรหันด้วยมีดที่คมอย่างรวดเร็วเพื่อให้ได้ผิวหน้าที่ตัดได้เรียบ

「きれいな切り身」ができるように、刺身は鋭い切れ味【→鋭い切れ味の包丁】で切るべきである。(12/2)

การที่คำศัพท์จะสื่อความหมายในประโยคได้อย่างสมบูรณ์หรือไม่นั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงคำศัพท์อื่นที่ปรากฏร่วมด้วย เช่นใน (15) จะเห็นว่ามีกริยาแปลโดยใช้「鋭い切れ味」ซึ่งสื่อถึงความคมของใบมีด แต่เนื่องจากคำศัพท์ดังกล่าวไม่มีความเป็นรูปธรรมเพียงพอที่จะทำกริยา “หั่น” จึงต้องนำมาขยายคำนาม「包丁」ซึ่งเป็นอุปกรณ์ทำครัวเพื่อให้สามารถใช้ร่วมกับคำกริยา「切る」ได้ แม้การใช้คำศัพท์ทดแทนในลักษณะนี้จะพบไม่มาก แต่ก็ส่งผลต่อความ เป็นธรรมชาติของบทแปล

3. ปัญหาด้านไวยากรณ์

ปัญหาด้านไวยากรณ์พบจำนวน 259 ตัวอย่าง แบ่งเป็น 9 หัวข้อปัญหา ได้แก่ การใช้คำช่วยผิด (ร้อยละ 11.54) การไม่ใช้กาลและการณลักษณะหรือใช้ผิด (ร้อยละ 8.21) การลงท้ายประโยคไม่เหมาะสม (ร้อยละ 4.45) การใช้รูปทางไวยากรณ์ไม่สมบูรณ์ (ร้อยละ 4.03) การใช้คำขยายคำนาม-ภาคแสดงผิด (ร้อยละ 3.20) การผันคำกริยาผิด⁴ (ร้อยละ 2.09) การไม่ใช้รูปถูกกระทำหรือใช้ไม่เป็นธรรมชาติ (ร้อยละ 1.11) การใช้ไวยากรณ์ที่ไม่เป็นธรรมชาติเพื่อถ่ายทอดเนื้อหา (ร้อยละ 1.11) การใช้ไวยากรณ์ที่สื่อความหมายผิดเพี้ยนจากต้นฉบับ (ร้อยละ 0.28) ดังนี้

3.1 การใช้คำช่วยผิด 83 ตัวอย่าง (ร้อยละ 11.54)

(16) นอกจากนั้นยังมีเทศกาลหน้าร้อนที่จัดขึ้นในเมือง

それに、夏祭りは街に【→で】行われた。(3/2)

(17) เนื่องจากประเทศญี่ปุ่นล้อมรอบด้วยทะเล จึงอุดมไปด้วยปลาสดมากมายหลายชนิด

四方向を海に囲まれている日本は、色々な魚で【→に】恵まれている。(34/1)

(18) สะสมิควรหั่นด้วยมีดที่คมอย่างรวดเร็วเพื่อให้ได้ผิวหน้าที่ตัดได้เรียบซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญ

สำหรับอาหารประเภทนี้

表面が【→を】きれいに切るのは刺身の大事なことだ。(38/1)

คำช่วยที่ใช้ผิดมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ คำช่วย に (35 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 42.17) คำช่วย で (15 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 18.07) คำช่วย が และคำช่วย を (คำช่วยละ 10 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 12.05) ตามลำดับ สาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีการใช้คำช่วย に และคำช่วย で ผิดมาก คาดว่าเป็นเพราะคำช่วยดังกล่าวมีวิธีการใช้ บางส่วนที่คล้ายคลึงกันหากพิจารณาโดยผิวเผิน เห็นได้จากความสับสนในการเลือกใช้คำช่วยบ่งชี้สถานที่ให้สอดคล้อง กับคำกริยาเช่นใน (16) นอกจากนี้ (17) และ (18) ยังแสดงให้เห็นถึงการใช้คำช่วยโดยไม่ได้คำนึงถึงคำกริยาที่ปรากฏ ร่วมในประโยคเช่นกัน

3.2 การไม่ใช้กาลและการณลักษณะหรือใช้ผิด 59 ตัวอย่าง (ร้อยละ 8.21)

(19) งานเทศกาลของญี่ปุ่นนั้น แต่เดิมจะเน้นเทศกาลเก็บเกี่ยวในฤดูใบไม้ร่วงหรือเทศกาล

อธิษฐานขอให้พืชพันธุ์ธัญญาหารสมบูรณ์ในฤดูใบไม้ผลิ

日本の祭りはかつて秋の収穫祭や春の農作を祈る祭りを中心とされている【→
されていた】。(25/2)

(20) เนื่องจากประเทศญี่ปุ่นล้อมรอบด้วยทะเล จึงอุดมไปด้วยปลาสดมากมายหลายชนิด

日本は海にかこまれる【→囲まれている】国なので、さまざまな新鮮な魚が豊
富だ。(7/1)

⁴ Naranong (2006) ได้กล่าวถึงข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นซึ่งครอบคลุมทั้งการผันคำกริยาผิดและการผันคำคุณศัพท์ผิด อย่างไรก็ตาม เนื่องจากไม่พบปัญหาเกี่ยวกับการผันคำคุณศัพท์ผิดในการวิเคราะห์ครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงระบุหัวข้อปัญหาเฉพาะส่วนของการผันคำกริยาผิดเท่านั้น

เมื่อพิจารณาเนื้อหาต้นฉบับภาษาไทยใน (19) จะเห็นว่าเป็นเนื้อหาที่กล่าวถึงเรื่องราวในอดีต แม้กลุ่มเป้าหมายจะใช้「かつて」เพื่อสื่อว่าเรื่องราวนั้นเกิดขึ้นในอดีตแล้วก็ตาม แต่เนื่องจากไม่ได้ผันคำกริยาท้ายประโยคเป็นรูป タ เพื่อสื่ออดีตกาล จึงทำให้เนื้อหากับกาลไม่สัมพันธ์กัน นอกจากนี้ การไม่ใช้การณลักษณะเช่นใน (20) ทำให้เกิดการสื่อความหมายว่าคำกริยา「かこまれる」ยังไม่เกิดขึ้น ทำให้เนื้อหาบทแปลไม่เป็นธรรมชาติ เนื่องจากขัดแย้งกับความเป็นจริง

3.3 การลงท้ายประโยคไม่เหมาะสม 32 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.45)

(21) มีวิธีการปรุงปลาอยู่หลายวิธี

魚肉の調味方法が色々あります【→ある】。(26/1)

(22) เช่น “เทศกาลซูดุคะตะ” หรือ “เทศกาลบ่อน้ำร้อน”

たとえば、ゆかたまつり、温泉祭りなど【→などである】。(31/2)

การทำแบบทดสอบการแปลครั้งนี้กำหนดให้กลุ่มเป้าหมายเขียนบทแปลโดยลงท้ายประโยคด้วยรูปธรรมดา แต่พบการลงท้ายประโยคด้วยรูปสุภาพเช่นใน (21) และการลงท้ายประโยคไม่สมบูรณ์เช่นใน (22) แม้การลงท้ายประโยคไม่เหมาะสมเหล่านี้จะไม่ส่งผลต่อการถ่ายทอดเนื้อหา อีกทั้งพบเพียงแค่บางประโยคก็ตาม แต่ก็ทำให้รูปแบบการเขียนบทแปลขาดความสอดคล้องในภาพรวม

3.4 การใช้รูปทางไวยากรณ์ไม่สมบูรณ์ 29 ตัวอย่าง (ร้อยละ 4.03)

(23) ดูไปก็เหมือนกับว่าทำได้โดยง่าย แต่เราสามารถบอกทักษะความชำนาญของพ่อครัวได้จากตรงนี้

簡単に作られるに【→作れるように】見えるけど、シェフのスキルはこの段階で分かる。(35/1)

(24) ซึ่งมีที่มาจากการบูชาเทพเจ้าแห่งการเก็บเกี่ยว

由来はしゅうかくの神様をまつる【→祭ることから来ている】。(22/2)

หากพิจารณาจากตัวอย่าง จะเห็นว่า (23) เป็นการตกหล่นการใช้「よう」ในสำนวน「ように見える」เพื่อสื่อถึงสิ่งที่มองเห็นโดยไม่ตัดสินชี้ชัด ในขณะที่ (24) เป็นการตกหล่นการใช้「こと」เพื่อเปลี่ยนคำกริยาให้เป็นคำนาม ซึ่งจำเป็นต่อการใช้รูปประโยคดังกล่าวเพื่อแสดงข้อมูลเกี่ยวกับหัวเรื่อง「由来」อย่างเป็นรูปธรรม หัวข้อปัญหานี้สะท้อนให้เห็นถึงการขาดความละเอียดถี่ถ้วนในการใช้รูปทางไวยากรณ์ ตลอดจนการขาดความเข้าใจเกี่ยวกับรูปทางไวยากรณ์ของกลุ่มเป้าหมาย

3.5 การใช้คำขยายคำนาม-ภาคแสดงผิด 23 ตัวอย่าง (ร้อยละ 3.20)

(25) เช่น แบบดิบ ย่าง ต้ม ทอดหรือหนึ่ง

例えば、さしみ、焼くこと、煮ること、揚げること、むし【→蒸す】ことである。(15/1)

(26) ไปจนกระทั่งถึงเทศกาลที่ถูกสร้างขึ้นใหม่

新しい【→新しく】創り出したお祭りまでさまざまなお祭りがある。(17/2)

แม้ใน (25) จะมีกริยาขยายคำนาม「こと」โดยวางคำกริยา รูปพจนานุกรม「焼く」「煮る」「揚げる」ไว้หน้าคำนามข้างต้น แต่กลับพบว่ากลุ่มเป้าหมายแปล “หนึ่ง” เป็น「むし」ซึ่งเป็นคำนาม จึงไม่สามารถใช้ขยายคำนาม「こと」ในลักษณะเดียวกันกับคำกริยาได้ ในขณะที่ (26) เป็นตัวอย่างของการแปลโดยใช้คำคุณศัพท์

「新しい」 แต่เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายไม่ได้ค้นคำคุณศัพท์ดังกล่าวเป็นรูป ク จึงไม่สามารถใช้ขยายคำกริยา 「創り出した」 ได้

3.6 การผันคำกริยาผิด 15 ตัวอย่าง (ร้อยละ 2.09)

(27) เช่น แบบดิบ ย่าง ต้ม ทอดหรือหนึ่ง

たとえば、なまで食べたり、焼きたり 【→焼いたり】、煮たり、揚げたり、蒸らしたりしてたべるなどである。(32/1)

(28) ในบรรดาวิธีเหล่านี้ สะขิมทำได้ง่ายที่สุดและสามารถลิ้มรสชาติของปลาได้

これらの方法でさしみが一番作りやすく、魚本来の味を味われる 【→味わえる】。(20/1)

การผันคำกริยานับเป็นความรู้ด้านไวยากรณ์ที่กลุ่มเป้าหมายได้เรียนรู้และฝึกฝนมาตั้งแต่ระดับต้น อย่างไรก็ตาม พบกรณีที่กลุ่มเป้าหมายเกิดความสับสนในการผันคำกริยา 「焼く」 โดยผันเป็นรูป マス ปะปนกับรูป タ เช่นใน (27) รวมถึงกรณีที่ไม่สามารถผันคำกริยา 「味わう」 เป็นรูปสามารถได้อย่างถูกต้องเช่นใน (28)

3.7 การใช้รูปถูกกระทำหรือใช้ไม่เป็นธรรมชาติ 8 ตัวอย่าง (ร้อยละ 1.11)

(29) เนื่องจากประเทศญี่ปุ่นล้อมรอบด้วยทะเล จึงอุดมไปด้วยปลาสดมากมายหลายชนิด

日本は海に囲んでいる 【→囲まれている】ので、いろいろな種類の刺身がたくさんある。(3/1)

(30) เนื้อปลาสดทอดกระดูกและหนังออกหั่นเป็นชิ้นขนาดคำ

骨もとられて、皮もむかれた 【→骨と皮を取り除いた】新鮮な魚は一口の適当な大きさに切られる 【→切る】。(35/1)

เมื่อพิจารณาความหมายของคำกริยา 「囲む」 ใน (29) จะเห็นว่า การที่กลุ่มเป้าหมายไม่ได้ผันคำกริยาเป็นรูปถูกกระทำส่งผลให้บทแปลไม่เป็นธรรมชาติ เพราะไม่อาจตีความว่าประเทศญี่ปุ่นสามารถทำกริยาข้างต้นได้ ในขณะที่ (30) เป็นตัวอย่างของการใช้รูปถูกกระทำที่ไม่เป็นธรรมชาติ เนื่องจากเนื้อหาของบทความเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการทำสะขิมของฟอครัวโดยบอกเล่าจากมุมมองของผู้พูด การนำคำนาม 「魚」 ขึ้นมาเป็นหัวเรื่องและใช้กับคำกริยารูปถูกกระทำอย่าง 「切られる」 จึงไม่ใช่การบอกเล่าจากมุมมองของผู้พูด แต่กลายเป็นการรายงานข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น

3.8 การใช้ไวยากรณ์ที่ไม่เป็นธรรมชาติเพื่อถ่ายทอดเนื้อหา 8 ตัวอย่าง (ร้อยละ 1.11)

(31) สะขิมควรหั่นด้วยมีดที่คมอย่างรวดเร็วเพื่อให้ได้ผิวหน้าที่ตัดได้เรียบ

さしみを作るとき、するどいさし米包丁で早いことに 【→手早く】切るべきである。(4/1)

ในการถ่ายทอดเนื้อหา หากเลือกใช้ไวยากรณ์โดยไม่ได้พิจารณาวิธีการใช้อย่างละเอียดอาจทำให้เกิดปัญหาด้านไวยากรณ์ตามมา เช่นใน (31) ซึ่งเป็นตัวอย่างที่กลุ่มเป้าหมายแปล “อย่างรวดเร็ว” ด้วยคำคุณศัพท์ 「早い」 ร่วมกับไวยากรณ์ 「こと」 แต่เนื่องจากไวยากรณ์ 「こと」 จะใช้ร่วมกับคำคุณศัพท์หรือคำกริยาที่แสดงอารมณ์ความรู้สึก (Group Jammassy, 2015) การเลือกใช้ไวยากรณ์ดังกล่าวเพื่อถ่ายทอดเนื้อหาส่วนนี้จึงไม่เป็นธรรมชาติ

3.9 การใช้ไวยากรณ์ที่สื่อความหมายผิดเพี้ยนจากต้นฉบับ 2 ตัวอย่าง (ร้อยละ 0.28)

(32) เช่น แบบดิบ ย่าง ต้ม ทอดหรือหนึ่ง

例えば、生で食べたり、焼いたり、煮付けたりして 【→して】、炒めることやふかす 【→揚げたり、蒸したりする】こともできる。(19/1)

แม้หัวข้อปัญหานี้จะพบเพียง 2 ตัวอย่าง แต่ก็ส่งผลอย่างมากต่อการถ่ายทอดเนื้อหา เช่นใน (32) ที่กลุ่มเป้าหมายคันคากิริยา 「する」 เป็นรูป テ ซึ่งใช้แสดงลำดับการกระทำ แล้วนำไปวางไว้หลัง 「生で食べたり、焼いたり、煮付けたり」 จึงทำให้สื่อความหมายผิดเพี้ยนว่า หลังจากรับประทานเนื้อปลาแบบดิบ ย่าง หรือต้มแล้ว จะนำเนื้อปลานั้นไปปรุงด้วยวิธีอื่น ๆ ในลำดับถัดไป ซึ่งเนื้อหาต้นฉบับภาษาไทยไม่ได้สื่อถึงลำดับของวิธีการปรุง แต่เป็นการยกตัวอย่างของวิธีการปรุงเท่านั้น

4. ปัญหาระดับประโยค ปัญหาระดับข้อความ และปัญหาอื่น ๆ

ปัญหาระดับประโยคพบจำนวน 10 ตัวอย่าง แบ่งเป็น 3 หัวข้อปัญหา ได้แก่ การเรียบเรียงประโยคผิด (ร้อยละ 0.56) การไม่แปลส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยค (ร้อยละ 0.42) การใช้คำเชื่อมผิด (ร้อยละ 0.42) ปัญหาระดับข้อความพบจำนวน 6 ตัวอย่าง มี 1 หัวข้อปัญหา ได้แก่ การใช้สำนวนบ่งชี้ไม่เป็นธรรมชาติ (ร้อยละ 0.83) และปัญหาอื่น ๆ พบจำนวน 4 ตัวอย่าง มี 1 หัวข้อปัญหา ได้แก่ การไม่ใช้เครื่องหมายวรรคตอนหรือใช้ผิด (ร้อยละ 0.56) ดังนี้

4.1 การเรียบเรียงประโยคผิด 4 ตัวอย่าง (ร้อยละ 0.56)

(33) สะสมคิวหั่นด้วยมีดที่คมอย่างรวดเร็วเพื่อให้ได้ผิวหน้าที่ตัดได้เรียบซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญ

สำหรับอาหารประเภทนี้

刺身は鋭い包丁で素早く切って、きれいな断面が大事【→きれいな断面が大切なので、鋭い包丁で手早く切るようにするとよい】。(18/1)

ปัญหาระดับประโยคที่พบคือ การเรียบเรียงประโยคผิด ซึ่งพบในกรณีของการแปลประโยคที่เชื่อมกันมากกว่า 1 ประโยคเช่นใน (33) เป็นที่น่าสังเกตว่า การเรียบเรียงประโยคผิดในลักษณะนี้มักเกิดจากการแปลโดยยึดตามลำดับประโยคที่ปรากฏในเนื้อหาต้นฉบับภาษาไทย บทแปลจึงไม่เป็นธรรมชาติ เนื่องจากภาษาญี่ปุ่นมีการเรียบเรียงประโยคที่แตกต่างจากภาษาไทย

4.2 การไม่แปลส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยค 3 ตัวอย่าง (ร้อยละ 0.42)

(34) เนื้อปลาสดทอดกระดูกและหนังออกหั่นเป็นชิ้นขนาดคำ

魚のほねをとってかわを引く【→引いて、一口大に切る】。(35/1)

จากการวิเคราะห์บทแปล นอกจากจะพบการไม่แปลคำศัพท์ซึ่งจัดเป็นปัญหาด้านคำศัพท์แล้ว ยังพบการไม่แปลส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคซึ่งจัดเป็นปัญหาระดับประโยคอีกด้วย เช่นใน (34) ที่กลุ่มเป้าหมายไม่แปล “หั่นเป็นชิ้นขนาดคำ” การไม่แปลในลักษณะนี้ถือว่าไม่อาจถ่ายทอดเนื้อหาจากต้นฉบับไปยังบทแปลได้อย่างสมบูรณ์ อันจะส่งผลต่อการรับรู้ข้อมูลของผู้อ่านบทแปลในที่สุด

4.3 การใช้คำเชื่อมผิด 3 ตัวอย่าง (ร้อยละ 0.42)

(35) ดูไปก็เหมือนกับว่าทำได้โดยง่าย แต่เราสามารถบอกทักษะความชำนาญของพ่อครัวได้

จากตรงนี้

かんたんそうにできても【→簡単なようだが】、ここから、ちょうりしのせんもんを知ることができる。(16/1)

ปัญหาระดับประโยคอีกหัวข้อหนึ่งคือ การใช้คำเชื่อมผิด เช่นใน (35) ที่เนื้อหาต้นฉบับภาษาไทยมีการใช้ “แต่” เพื่อสื่อความหมายขัดแย้ง แม้กลุ่มเป้าหมายจะแปลโดยใช้คำเชื่อม 「ても」 เพื่อสื่อความหมายขัดแย้งเช่นกัน อย่างไรก็ตาม คำเชื่อม 「ても」 จะใช้กับการแสดงเงื่อนไข โดยใช้ได้ทั้งเงื่อนไขที่ขัดแย้งและเงื่อนไขที่เรียงต่อกัน

(Group Jammassy, 2015) ด้วยเหตุนี้ การแปล “แต่” โดยใช้คำเชื่อมแสดงเงื่อนไขอย่าง 「ても」 จึงทำให้บทแปลขาดความเป็นตรรกะและเข้าใจยาก

4.4 การใช้สำนวนบ่งชี้ไม่เป็นธรรมชาติ 6 ตัวอย่าง (ร้อยละ 0.83)

- (36) ไปจนกระทั่งถึงเทศกาลที่ถูกสร้างขึ้นใหม่ เช่น “เทศกาลซุดยุคะตะ” หรือ “เทศกาลบ่อน้ำร้อน” คงจะไม่เกินจริงไปสักเท่าใดนัก ถ้าจะกล่าวว่ามีงานเทศกาลเกิดขึ้น ณ ที่ใดที่หนึ่งในประเทศญี่ปุ่นทุกวัน
- 例えば、「浴衣祭り」や「温泉祭り」などの祭りがある。このことは大げさではない。それは日本のどこかで毎日祭りが行われているということだ【→毎日、日本のどこかで祭りが行われていると言っても大げさではない】。(9/2)

ปัญหาระดับข้อความ ซึ่งเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประโยค ได้แก่ การใช้สำนวนบ่งชี้ไม่เป็นธรรมชาติ เช่นใน (36) ที่เนื้อหาต้นฉบับภาษาไทยบรรยายว่า “คงจะไม่เกินจริงไปสักเท่าใดนัก ถ้าจะกล่าวว่ามีงานเทศกาลเกิดขึ้น ณ ที่ใดที่หนึ่งในประเทศญี่ปุ่นทุกวัน” อย่างไรก็ตาม การแปลโดยใช้สำนวนบ่งชี้ 「この」 ในประโยค 「このことは大げさではない。」 ทำให้เกิดการสื่อความหมายว่า เนื้อหาที่ประโยคดังกล่าวบ่งชี้คือ 「例えば、「浴衣祭り」や「温泉祭り」などの祭りがある。」 ความหมายในบทแปลจึงผิดเพี้ยนจากเนื้อหาต้นฉบับภาษาไทย อีกทั้งเข้าใจยากเนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างประโยคไม่เป็นธรรมชาติ

4.5 การไม่ใช้เครื่องหมายวรรคตอนหรือใช้ผิด 4 ตัวอย่าง (ร้อยละ 0.56)

- (37) มีวิธีการปรุงปลาอยู่หลายวิธี เช่น แบบดิบ ย่าง ต้ม ทอดหรือหนึ่ง
- 魚料理を作る方法がたくさんある【→ある。】たとえば、生食、やく、煮る、あげる、むす。(20/1)

ปัญหาอื่น ๆ ได้แก่ การไม่ใช้เครื่องหมาย 「。」 เพื่อจบประโยคเช่นใน (37) รวมถึงการใช้เครื่องหมาย 「、」 เพื่อจบประโยคซึ่งเป็นการใช้เครื่องหมายวรรคตอนที่ไม่ถูกต้อง ปัญหาเหล่านี้ทำให้บทแปลมีรูปแบบการเขียนที่ไม่เหมาะสมและอ่านยาก

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาที่พบในการแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่นผ่านบทแปลของผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชาวไทย และเพื่อเสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนการสอนด้านการแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่น จากการวิเคราะห์บทแปลของกลุ่มเป้าหมายจำนวน 76 ชิ้น พบปัญหาจำนวน 719 ตัวอย่าง โดยปัญหาที่พบมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ ปัญหาด้านคำศัพท์ (ร้อยละ 61.19) ปัญหาด้านไวยากรณ์ (ร้อยละ 36.02) และปัญหาระดับประโยค (ร้อยละ 1.40) ตามลำดับ ทั้งนี้ สามารถกล่าวสรุปได้ว่า ปัญหาที่พบในการแปลบทความขนาดสั้นภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่นครั้งนี้สามารถจำแนกเป็น 2 ประเภทหลัก ได้แก่ ปัญหาด้านคำศัพท์และปัญหาด้านไวยากรณ์ ซึ่งมีสัดส่วนรวมกันเป็นร้อยละ 97.21 ของปัญหาที่พบทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า กลุ่มเป้าหมายมีปัญหาด้านคำศัพท์มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pholboon (2018) ที่ระบุว่าผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นมีข้อผิดพลาดเกี่ยวกับการแปลคำศัพท์และสำนวนมากที่สุด เป็นที่น่าสังเกตว่าในงานวิจัยของ Chawengkijwanich (2017b) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการแปลภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทยก็ระบุว่า ผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นมีปัญหาด้านคำศัพท์มากที่สุดเช่นกัน จึงอาจกล่าวได้ว่า ทั้งในการแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่นและการแปลภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย ปัญหาด้านคำศัพท์นับเป็นปัญหาหลักที่ทำให้บทแปลของผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชาวไทยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรมชาติได้มากที่สุด

แม้หัวข้อปัญหาที่พบมากที่สุดอย่างการเขียนคำศัพท์หรือตัวอักษรคันจิผิด (ร้อยละ 20.72) จะสะท้อนให้เห็นถึงความไม่แม่นยำในการจดจำและเขียนคำศัพท์ของกลุ่มเป้าหมาย แต่ในการทำงานแปล โอกาสที่จะเขียนผิดดังกล่าวย่อมน้อยลง เนื่องจากสามารถพิมพ์คำศัพท์และแปลงเป็นตัวอักษรคันจิโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อย่างคอมพิวเตอร์ได้ เพราะฉะนั้น การใช้คำศัพท์ที่ไม่เป็นธรรมชาติ (ร้อยละ 19.05) ซึ่งเป็นหัวข้อปัญหาที่พบมากในสัดส่วนไล่เลี่ยกันจึงมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดปัญหาในบทแปลได้มากกว่า ตัวอย่างส่วนหนึ่งแสดงให้เห็นว่า หัวข้อปัญหานี้เกิดจากการใช้คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นโดยเทียบเคียงความหมายแบบตรงตัวจากภาษาไทย ซึ่งสัมพันธ์กับงานวิจัยก่อนหน้านี้ที่ระบุว่าอิทธิพลของภาษาแม่เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่นผิดพลาด (Pholboon, 2018) เมื่อพิจารณาเพิ่มเติมจากตัวอย่างที่แปล “เนื้อปลาสดทอดกระดูกและหนังออก” เป็น 「骨とかわをぬいだ魚肉」 และแปล “สามารถบอกทักษะความชำนาญ (ของพ่อครัวได้จากตรงนี้)” เป็น 「スキルをおしえられる」 จะเห็นว่า การแปลโดยเทียบเคียงความหมายแบบตรงตัวจากเนื้อหาต้นฉบับภาษาไทยเช่นนี้ทำให้บทแปลขาดความเป็นธรรมชาติในบริบทของภาษาญี่ปุ่น ความเข้าใจที่ว่าทั้งสองภาษามีการเลือกใช้คำศัพท์ที่แตกต่างกันจึงเป็นสิ่งที่กลุ่มเป้าหมายจำเป็นต้องตระหนักอยู่เสมอ

สำหรับปัญหาด้านไวยากรณ์ หัวข้อปัญหาที่พบมากที่สุดคือ การใช้คำช่วยผิด (ร้อยละ 11.54) ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของ Naranong (2006) ที่ระบุว่า การใช้คำช่วยผิดเป็นปัญหาหลักด้านไวยากรณ์ที่พบในการเขียนของผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่น ในขณะที่หัวข้อปัญหาที่พบมากที่สุดอันดับรองลงมาคือ การไม่ใช้กาลและการณลักษณะหรือใช้ผิด (ร้อยละ 8.21) และการลงท้ายประโยคไม่เหมาะสม (ร้อยละ 4.45) แม้การทำแบบทดสอบการแปลครั้งนี้มีกำหนดเวลาค่อนข้างจำกัด ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีแนวโน้มที่จะมุ่งถ่ายทอดเนื้อหาเป็นหลักและไม่สามารถจัดสรรเวลาสำหรับตรวจทานบทแปลได้อย่างเพียงพอ แต่เนื่องจากหัวข้อปัญหาที่พบมากล้วนเป็นไวยากรณ์ที่กลุ่มเป้าหมายได้เรียนรู้แล้วในระดับต้น จึงกล่าวได้ว่าอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาด้านไวยากรณ์คือ การขาดความละเอียดถี่ถ้วนในการแปล โดยเฉพาะกรณีที่กลุ่มเป้าหมายลงท้ายประโยคด้วยรูปลงท้ายที่ไม่สอดคล้องกันนั้น ส่งผลให้บทแปลซึ่งเป็นบทความขนาดสั้นมีรูปแบบการเขียนที่ขาดความสอดคล้องในภาพรวม ซึ่งหากมีการกำหนดเวลาเพิ่มสำหรับขั้นตอนการตรวจทานบทแปล คาดว่ากลุ่มเป้าหมายจะสามารถสังเกตเห็นปัญหาส่วนหนึ่งที่อาจจะเลยไปและปรับแก้ได้ในเบื้องต้น

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากผลการวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนด้านการแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่นดังนี้

1. ผู้สอนควรเน้นย้ำให้ผู้เรียนตระหนักถึงความแตกต่างในการเลือกใช้คำศัพท์ระหว่างภาษาไทยกับภาษาญี่ปุ่น ตลอดจนความสำคัญของการตรวจสอบความหมายและวิธีการใช้คำศัพท์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การตรวจสอบโดยใช้พจนานุกรมญี่ปุ่น-ญี่ปุ่นซึ่งสามารถให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์อย่างละเอียด อีกทั้งผู้เรียนยังเลือกใช้ได้ทั้งแบบรูปเล่ม รวมถึงเว็บไซต์และแอปพลิเคชันที่เข้าถึงได้อย่างสะดวกรวดเร็วด้วยโทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ทโฟน อย่างไรก็ตาม การใช้พจนานุกรมญี่ปุ่น-ญี่ปุ่นเป็นทักษะที่ต้องอาศัยการฝึกฝน การแนะนำพจนานุกรมที่น่าเชื่อถือให้กับผู้เรียน และส่งเสริมให้ฝึกใช้อย่างสม่ำเสมอจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยทำให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับการตรวจสอบความหมายด้วยพจนานุกรมญี่ปุ่น-ญี่ปุ่น และนำไปปรับใช้กับการแปลได้

2. ผู้สอนควรแสดงให้เห็นถึงจุดที่มักเป็นปัญหาในการแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสังเกตปัญหาเหล่านี้ด้วยตนเองในเบื้องต้น นอกจากนี้ ผู้สอนควรอธิบายถึงความจำเป็นของขั้นตอนการตรวจทานบทแปล โดยผู้สอนสามารถหยิบยกปัญหาที่ผู้เรียนอาจไม่ทันสังเกตขณะมุ่งถ่ายทอดเนื้อหา พร้อมกับกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ว่าควรปรับแก้อย่างไรเพื่อให้บทแปลมีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนด้านการแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่น เช่น การนำข้อมูลของปัญหาที่พบไปปรับใช้กับกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเตรียมความพร้อมด้านการงานแปลให้กับผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชาวไทยหลังสำเร็จการศึกษา นอกจากนี้ ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสามารถนำไปใช้สำหรับต่อยอดงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น ปัญหาการแปลของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยโดยวิเคราะห์จำแนกตามระดับความสามารถภาษาญี่ปุ่น อิทธิพลของภาษาแม่ที่ส่งผลต่อการแปล เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านการแปลภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่นต่อไป

References

- Chawengkijwanich, S. (2015). Translation strategies of cultural expressions from Japanese into Thai. *Japanese Studies Journal*, 32(2), 103-117. (In Thai)
- Chawengkijwanich, S. (2017a). Naturalization in Japanese-Thai translation: An analysis of business document translation. *Journal of Letters*, 46(1), 209-246. (In Thai)
- Chawengkijwanich, S. (2017b). Problems of translating Japanese into Thai and the causes. *Japanese Studies Journal*, 34(2), 75-91. (In Thai)
- Chawengkijwanich, S. (2018). Problems in Japanese to Thai translation -A focus on lexical translation-. *Journal of Letters*, 47(2), 271-330. (In Thai)
- Chawengkijwanich, S. (2020). Problems in Japanese to Thai translation: Problems in sentence construction. *Journal of Liberal Arts, Thammasat University*, 20(1), 40-67. (In Thai)
- Chawengkijwanich, S. (2021). Japanese-Thai translation strategies for connecting clauses. *Journal of the Faculty of Arts, Silpakorn University*, 43(1), 70-88. (In Thai)
- Damrongchai, N. (2013). Japanese speaking personnel proficiency deficiencies: A case study of Japanese education in Thailand. *Journal of Language Teaching and Research*, 4(2), 348-356.
- Fang, X. Y. (2021). Chuugoku no daigaku ni okeru hon'yaku katei no gaiyou to jugyou no jissen. *Utsunomiya Daigaku Kokusai Gakubu Fuzoku Tabunka Koukyouken Sentaa Nenpou*, 13, 172-183. (In Japanese)
- Gakken. (1998). *Japan as it is* (P. Jongsutjarittam, Trans.). Bangkok: TPA Press. (In Japanese and Thai)
- Group Jammassy. (2015). *A handbook of Japanese grammar patterns for teachers and learners*. 4th ed. (B. Banchongmanee, P. Jongsutjarittam, P. Sangthongsuk & W. Silapattagul, Trans.). Bangkok: TPA Press. (In Thai)
- Juntaro, W. & Sontirak, T. (2020). An analysis of the problems of Japanese language use during an internship program: A case study of students majoring in the Japanese language. *jsn Journal*, 10(1), 65-82. (In Thai)
- KEK Kokusai Kouryuu Kai. (2005). *Experiencing Japanese culture*. 5th ed. (S. Jongsutjarittam & P. Jongsutjarittam, Trans.). Bangkok: TPA Press. (In Japanese and Thai)
- Methapisit, T. (2011). *Interlanguage vocabulary learning: A study of errors made by Thai learners of Japanese*. Paper presented at the 7th International Conference on Practical Linguistics of Japanese (ICPLJ7), March 5-6, 2011. San Francisco, USA. (In Japanese)

- Naranong, S. (2006). A study of grammatical errors in Thai students' advanced Japanese compositions and their attitudes towards composition writing. *Proceedings of 44th Kasetsart University Annual Conference: Education, Social Sciences, Agricultural Extension and Communication, Humanities and Home Economics*, 546-554. (In Thai)
- Neancharoensuk, S. (2008). Advanced Japanese language Thai learners' errors analysis: Focus on writing skill. *Journal of Liberal Arts, Thammasat University*, 8(1), 109-131. (In Thai)
- Pholboon, P. (2018). An analysis on stage play script translation: Problems and factors contributing to errors. *Journal of Language, Religion and Culture*, 7(2), 361-391. (In Thai)
- Sontirak, T. (2021). An analysis on passive expressions of Japanese language and their equivalent expressions of Thai language: A comparison of sentences used in translated materials. *Studies of New Century Humanities*, 5, 347-362. (In Japanese)
- Tuptim, N. (2013). The study of the methods and types of translating onomatopoeia and mimetic from Japanese to Thai. *Japanese Studies Journal*, 30(1), 41-56. (In Thai)
- Youyen, P., Ota, T., Yamaguchi, M. & Yoshida, N. (2002). Chuukyuu sakubun ni okeru Taijin gakushuusha no goyou bunseki -Chenmai Daigaku Nihongoka no gakushuusha wo rei toshite-. *Kokusai Kouryuu Kikin Bankokku Nihongo Sentaa Kiyuu*, 5. Retrieved from <https://www.jfbkk.or.th/ja/publications/japanese-language-education-bulletin-jp/jlbulletin20020305/> (In Japanese and Thai)